

Küresel finansal piyasalarda risk iştahı ılımlı bir seyir izliyor

Makroekonomik veri akışının sakin olduğu dün küresel finansal piyasalarda karışık bir seyir hakimdi. ABD'nin Aralık ayı enflasyon verisi öncesinde güvenli liman arayışı hız keserken, küresel ölçekte riskli varlıklarda ayrışan performanslar kaydedildi. Dünya Bankası birçok ülke ve bölge için büyüme tahminlerini düşürürken yeni negatif şokların küresel ekonomiyi resesyona sokabileceği uyarısını yaptı. Küresel ekonominin 2009 ve 2020 sonrası son 30 yılın en zayıf performansını göstereceğini söylerken, 2023 yıl genelinde dünya büyümesini 1,3 yüzde puan aşağı çekerek %1,7 seviyesinde gerçekleşeceği öngörüsüne yer verdi. 2024 tahminlerini de aşağı yönde güncelleyen Dünya Bankası kalıcı enflasyon ve yüksek faiz seviyesine dikkat çekti. Dünya ekonomisindeki bu zayıf performansta faiz artırımlarıyla sıkılaşan finansal koşulların ve jeopolitik gelişmelerin etkili olduğunu belirtirken, ekonomideki yavaşlama ve yüksek borçluluğun yatırımları zayıflatabileceği ve şirket iflaslarına yol açabileceği endişesini dile getirdi. Öte yandan, ABD Merkez Bankası (Fed) Başkanı Jerome Powell katıldığı bir konferansta ekonomik görünüm veya para politikası duruşuna dair bir değerlendirme yapmazken, açık bir yasa olmadan daha yeşil bir ekonomiye geçişi teşvik etmek ve diğer iklim hedeflerine ulaşmak için para politikasının kullanılmasının uygun olmayacağını söyledi. Fed'in iklim politikası yapıcısı olmadığını ve olmayacağını belirtti. Güvenli liman arayışının hız kesmesi ile ABD 10 yıllık tahvil faizi de 10 baz puan yükselişle %3,62'ye çıktı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,1, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,3 yükseldi. Dolar endeksinin %0,2 yükseldiği günde gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,2 değer kazandı. Altının ons fiyatı %0,3, Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %0,6 yükseldi.

Yurtiçinde Türk finansal varlıklarda zayıf seyir sürdü. Kasım ayı işgücü istatistikleri istihdamdaki artışa karşın işgücüne katılımdaki artışla işsizlik oranının yatay kaldığını gösterdi. Sanayi üretimi verileri ise Ekim'deki toparlanmanın ardından yeniden daralmaya işaret ederek kırılğan bir tablo çizdi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 100 milyar TL olan esnaf kredi paketi limitinin 150 milyar TL'ye çıkarılacağını söyledi. Dünya Bankası'nın raporunda Türkiye'nin 2023 yılı büyümesi 0,5

Günlük Değişimler

Dolar/TL	18.77	0.0%	BİST 100	4,988	-3.5%
TR 2Y	9.60	0 bp	TR 10Y	8.89	29 bp
DX	103.2	0.2%	MSCI Dünya	2,671	0.3%
Altın (ons, \$)	1,877	0.3%	ABD 10Y	3.62	10 bp
Brent (varil, \$)	80.1	0.6%	Karbon (ton, €)	80.5	-1.1%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0.0%
Dolar/Güney Afrika Randı	0.6%
Dolar/Japon Yeni	0.3%
Dolar Endeksi	0.2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0.2%
Euro/Dolar	0.1%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0.2%
Dolar/Rus Rublesi	-0.3%
Dolar/Meksika Pesosu	-0.4%
Dolar/Brezilya Reali	-1.0%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-3.2%
MSCI Latin Amerika	1.8%
MSCI Kuzey Amerika	0.7%
MSCI Dünya	0.3%
MSCI GOÜ	0.1%
MSCI Asya Pasifik	-0.3%
MSCI GOÜ Avrupa	-0.4%
MSCI Avrupa	-0.7%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Ödemeler Dengesi (milyar dolar)	Kasım		-0,36

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

yüzde puan aşağı çekilerek %2,7 seviyesinde öngörülürken, 2024 yılı büyümesi %4,0 olarak açıklandı. Bu haber akışı altında dün Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %3,5 ve %3,4 geriledi. Gün içinde dalgalı bir seyir izleyen TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında yatay kapanırken, ülke risk primi, dolar cinsi eurobond faizi ve uzun vadeli TL cinsi tahvil faizleri yükseldi.

Yeni güne küresel finansal piyasalar sakin bir başlangıç yaptı. Sakin makroekonomik gündemde yarınki ABD Aralık ayı enflasyon verisi öncesinde bugün gün içinde küresel tarafta jeopolitik belirsizliklere dair haberler takip edilecek. Yurtiçinde TCMB Kasım ayı ödemeler dengesi istatistiklerini yayınlayacak.

Kasım ayında işsizlik oranı istihdam artışına rağmen, işgücüne katılımdaki hızlı artış dolayısıyla sabit kaldı. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre Ekim ayında %10,2 olan işsizlik oranı Kasım'da değişmedi. Arındırılmamış verilere göre işsizlik oranı ise yıllık bazda 1 yüzde puan gerileyerek %9,9'ya indi. Tamamlayıcı işsizlik göstergelerine göre geniş tanımlı işsizlik artarken, işsizlik oranlarında erkekler ve kadınlarda ayrışma gözlemlendi. Erkeklerde işsizlik oranı %8,7'den %8,8'e çıkarken, kadınlarda Ekim ayında %13,1 olan işsizlik oranı Kasım'da %12,9 seviyesine indi. Genç nüfusta ise hem kadınlarda hem de erkeklerde istihdam artarken, işsizlik oranı azaldı. Kasım ayı verileri işgücü piyasasının toparlanmaya devam ettiğini gösterdi. İşgücüne katılım ve istihdamdaki artışın birbirini dengelemesiyle işsizlik oranı sabit kaldı.

Kasım'da sanayi üretimi yeniden daraldı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış veriler aylık bazda toplam sanayi üretiminin %1,1, imalat sanayinin ise %1,0 daraldığına işaret etti. Takvim etkisinden arındırılmış veriler toplam sanayinin yıllık bazda Ekim ayındaki %3,2 büyümeden %1,3, imalat sanayinin %4,4 büyümeden %0,4 daralmaya döndüğünü ortaya koydu. Kasım itibarıyla, mevsimsel etkilerden arındırılmış verilerin üç aylık ortalamalarındaki değişim yataya yakın kaldı. Sanayideki daralmayı dayanıklı tüketim malı üretimi sınırladı. Benzer şekilde yüksek teknoloji ürünlerin imalatının toplamdaki daralmayı sınırladığı görüldü. Üç aylık ortalamalar ana faaliyet kollarında sermaye malı dışındakilerde genele yayılan güç kaybını teyit etti.

Şirket ve Sektör Haberleri

Enerjisa, EBRD ile 7 yıl vadeli, 110 milyon dolar karşılığı Türk Lirası tutarında kredi anlaşması imzaladı. "Kapsayıcı ve yeşil" odaklı kaynak ile Enerjisa şebeke yatırımları ve operasyonlarının dışında; dijitalleşme, akıllı şebeke sistemlerinin ve yenilenebilir enerji kaynaklarının entegrasyonu için çalışmalar yapacak.

Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği ve Türkiye İhracatçılar Meclisi 2022 yılına ilişkin verileri açıkladı. Buna göre, Türkiye otomotiv endüstrisi, geçen yıl ihracatını 2021'e kıyasla %5,7 artırarak 30 milyar 996 milyon dolara ulaştırdı. En büyük alt ürün grubu olan yan sanayide ihracat 2022'de %10 artışla 12 milyar 983 milyon dolara yükseldi.

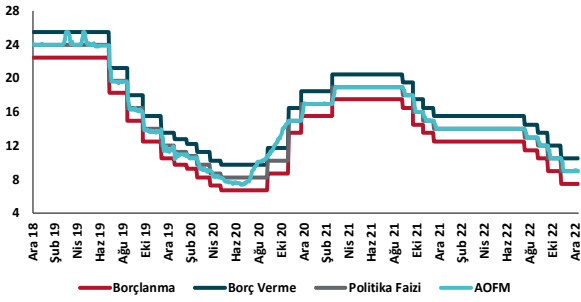
Volkswagen Grubu, Volkswagen markasına ilişkin 2022 otomobil araç teslimat rakamlarını duyurdu. Buna göre, araç teslimatları geçen yıl çip tedarikinde yaşanan sıkıntıların devam etmesinin etkisiyle %6,8 azalarak 4,56 milyona geriledi. Bataryalı elektrikli araç satışları ise geçen yıl %23,6 artarak 330 bine yükseldi. Volkswagen, devam eden tedarik zinciri dar boğazları nedeniyle üretim ve satışlarda 2023'te dalgalanmaların devam etmesini, durumun yıl boyunca kademeli olarak istikrar kazanmasını beklediğini açıkladı.

Enerji Enformasyon İdaresi (EIA) küresel petrol talebinin büyümeye devam edeceğini öngördü. EIA tarafından yayımlanan "Kısa Dönem Enerji Görünümü" raporunda, 2022 yılında 99,43 milyon varil/gün olan tüketimin 2023 yılında 100,48 milyon varil/güne yükseleceğini tahmin etti. Ayrıca EIA, 2024 yılında da petrol talebinin 2023'e göre 1,72 milyon varil/gün artarak 102,20 milyon varil/gün olacağını öngördü. Brent petrolde ortalama fiyatın 2023 yılında yıllık bazda %18 düşüşle 83,10 dolar/varil olacağını tahmin eden EIA, 2024 yılında da ortalama fiyatın 78 dolar/varile gerilemesini bekliyor. Brent petrol için 2023 yılı ortalama fiyat beklentisi daha önce 92,36 dolar/varil olarak açıklanmıştı.

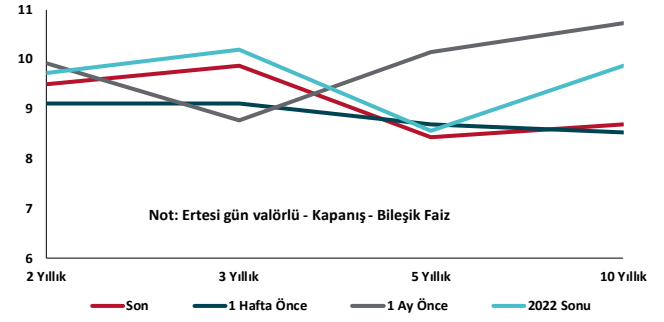
Şirket ve Sektör Haberleri

Hidrojen patentleri, elektroliz gibi temiz teknolojilere geçişi gösteriyor. Avrupa Patent Ofisi (EPO) ve Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından yapılan ortak bir patent araştırmasına göre, hidrojen teknolojisindeki gelişmeler elektroliz gibi daha düşük emisyonlu çözümleri ön plana çıkarıyor. Rapor, küresel hidrojen üretiminin halihazırda neredeyse tamamen fosil temelli olduğuna dikkat çekerken, patenleme verilerinin düşük emisyonlu yeniliklerin, hidrojen değer zincirinin tüm segmentlerinde yerleşik teknolojilere göre iki kattan fazla uluslararası patent ürettiğini gösteriyor. Raporda ayrıca, 2020 yılında hidrojen üretimiyle ilgili tüm patentlerin yaklaşık %80'inin iklim değişikliği endişeleriyle motive edilen teknolojilerden oluştuğuna işaret ediliyor.

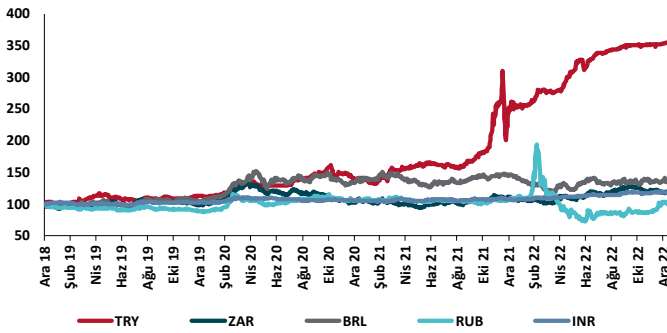
TCMB Faiz Koridoru

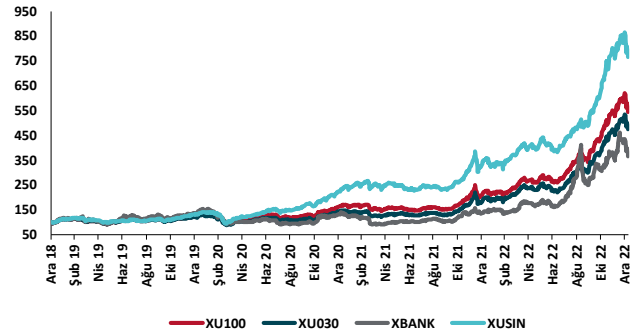
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

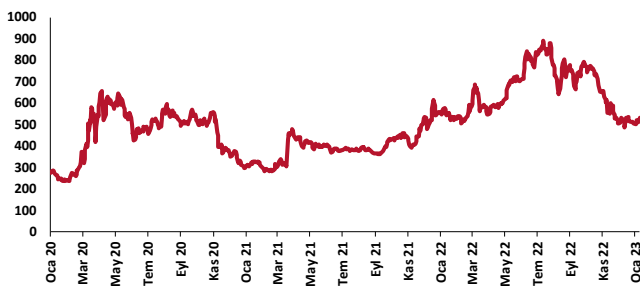
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

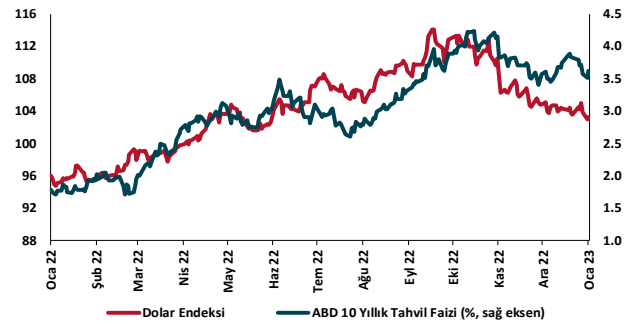
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

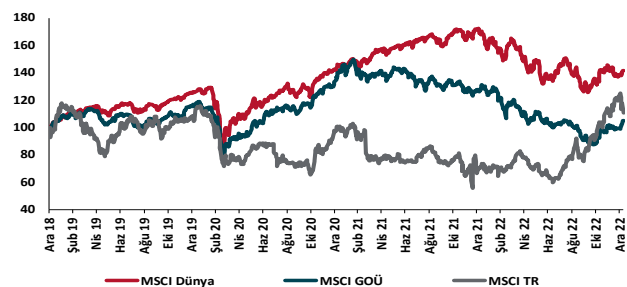
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

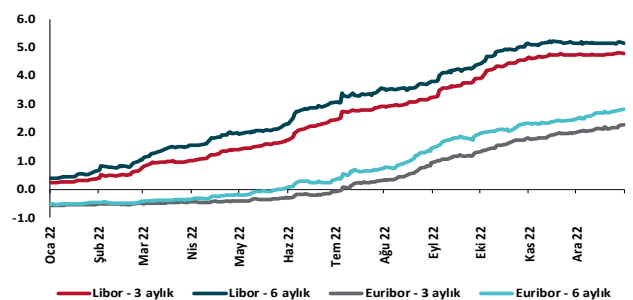
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.